

Heilsplumaður:

Tað kann gerast vandamikið við sundurbýttum meirvirðisgjaldi

Ikki allir, sum hava við meirvirðisgjalddskipanina at gera, eru á einum máli um, hvørt vit eiga at býta gjaldið sundur í fleiri ymskar satsir

EDVARD JOENSEN

Eitt av málunum hjá nýggja fíggiarmálaráðharranum, Anfinni Kallsberg, er at fáa lækkað meirvirðisgjaldið. Hetta skal gerast við at taka tað heilt av summum vörum og tænastum, og aðrastaðni at býta tað sundur, tað sum nevnt verður »diffirensierað« MVG.

Anfinn Kallsberg sigur, at sum heild er meirvirðisgjaldið ov høgt, og at hetta darvar vinnuni óneyðugt. Hetta ger heilt einfalt, heldur landsstýrismaðurin, at umsetningurin verður minni. Serliga er tað á lönnum og tænastum, hann vil gera nakað við meirvirðisgjaldið.

»Taka vit til dømis meirvirðisgjaldið av lönnum, sleppa vit kanska undan parti av tí svarta arbeiðinum, sum nú er,« sigur Anfinn Kallsberg.

Hann er tó heldur ivasamur, tá hann verður spurður nærri um, hvussu hann hevur hugsað sær, at tað heila skal fara fram. Skiltigt er, at hann hevur ikki havt serfrøðingarnar við í ráðum enn.

Anfinn Kallsberg heldur tó, at tað kann henda, at vinnurekandi fáa fleiri trupuleikar, um vit fáa fleiri satsir á meirvirðisgjaldið. So enn hevur hann kortini ikki endaliga gjørt av, hvussu verður við hesum. Men hann sigur tó, at Bretland - so vilt hann var orienteraður - hevði triggjar ymskar satsir.

Fingurin í jørðina

»Stingið fingurin í jørðina og kannið eftir, hvar vit eru, og hvørjar fylgjur eitt slíkt uppskot fær.«

Soleiðis sigur Óli Reinert, sum umsitir mvg fyrri størstu heilsøsluna í landinum, P/F Poul Hansen í Havn.

Óli Reinert heldur ikki, at vit bara soleiðis uttan viðari eiga at loypa á leistum og broyta meirvirðisgjalddskipanina. Sum er rakar hon øll líka.

»Hon virkar væl sum er,« sigur hann, »og tað kann henda, um vit fáa fleirbýttar satsir, at summi koma at fáa fyrirum av hesum, meðan onnur óðast at gjalda. Mær dámar ikki, tá politikkararnir fara at stýra prísunum.

Vit kenna dømini. Og tey eru fleiri, sum ræða.

Óli Reinert vísir á, at lógin um meirvirðisgjald just kom, tí kravt var av okkum, at vit skuldu lúka somu treytir, sum tey, vit kappaðust við. Vit høvdu tá skipan við innflutningsgjaldi, sum virkaði sum verjutollur á teimum vörum, vit sjálvi vildu, at onnur ikki skuldu selja okkum bilagari, enn vit kundu framleiða sær fyrri her heima hjá okkum.

»Fara vit nú at býta meirvirðisgjaldið sundur, kunnu vit skjótt koma í ta støðu, at ávísir bólkur, alt eftir hvussu sterkir teir eru, klára at ávirka politikkararnar at lata sær fyrirum við at lækka gjaldið á just teirra vörum. Vandin er til staðar fyrri, at egin partapolitisk áhugamál kunnu koma at gera seg galdandi. Nei, mær dámar ikki politiska prísstýring,« sigur Óli Reinert.

Almennri sektorin

Eitt av hjartamálunum hjá hesi samgognuni, kanska serliga fólkaflaksmónum, týkist vera at fáa skorið í almenna sektorin. Spurdur um, hvar hann meinar við at tillaga almenna sektorin

Anfinn Kallsberg hevur stórar atlanir við MVG lógin

svarar landsstýrismaðurin í fíggiarmálum, at... »tú kanst leggja í tað, hvat tú vilt.«

»Tað er tó ikki soleiðis at skilja,« sigur Anfinn Kallsberg, »at almenni sektorin er vaksen, meðan alt annað er minkað. Hann er bara ikki minkaður nokk í mun til alt hitt. Og vit hava tí ein almennan sektor, sum er størri, enn vit hava brúk fyrri. Almenni sektorin var ein tænasta til aktivitetir, sum vóru nógv stórr, enn vit hava nú, og stendur ikki í forhold til tað, sum vit nú klára.«

Men hvussu verður, tá vit slulu hava fleiri satsir á meirvirðisgjaldinum, men færri fólk helst verða at umsitja, hevur Anfinn Kallsberg ikki gjørt sær nakrar hugsanir um enn.

Og tað hevur Petur Alberg Lamhauge, stjóri á Toll- og Skattovuni, sum umsitir meirvirðisgjaldið heldur ikki. Hann sigur, at hann hevur ongur viðmerkingar, fyrr enn hann hevur tosað við nýggja landsstýrismannin.

Deildarleiðari á Starvsstovuni:

Øldunkarnir eru als eingin umhvørvislig hóttan

Leiðarin á Umhvørvisdeildini á Heilsufrøðiliga Starvsstovuni heldur ikki, at vit eiga at taka tað so tungt, um loyvi er givið ferðafólki at flyta inn dunkar við øli og sodavatni. Hann heldur, at tað finnst nógv størri hóttanir móti okkara umhvørvi enn seks øldunkar, sum onkur ferðamaður hevur við sær

EDVARD JOENSEN

Tað eru ikki øll, sum halda, at nakar umhvørvisligur vandi stendur av teirri lógarbroyingini. Landsstýrið hevur sett í verk, og sum loyvir ferðafólki at flyta inn øli í dunkum.

Tað er Heilsufrøðiliga Starvsstovan, sum umsitir Umhvørvisverndarlógina. Og Jákup Pauli Joensen, deildarleiðari á umhvørvisdeildini á Heilsufrøðiliga Starvsstovuni heldur ikki, at neyðugt er at vísa hesum málinum nakran serligan ans.

»Hatta er als eingin umhvørvisvandi yvirhøvur. Og handan lógarbroyingin merkir heldur ikki, at tað er loyvt at flyta inn dunkar. Tað er bara loyvt ferðandi at flyta inn seks dunkar av øli eftir hesi lógarbroying,« sigur Jákup Pauli Joensen.

Hann vísir á, at tað kann ikki vera verri fyrri umhvørvið at flyta inn seks øldunkar hvør, enn tað er at flyta inn aðrar blíkkdunkar við alskins øðrum vörum.

Kannið innihaldið

»Eg vil "opponera" í móti, at hatta málið verður nýtt sum amboð hjá tollarunum at halda vøru burtur úr landinum. Hasir dunkarnir dálka ikki verri enn alt annað burturkast, sum liggur og rekt. Og eg haldi, at tollararnir átta at havt annað og meira at gjørt, enn at hugt at, hvør pakningurin er, vøran verður innflutt í. Tað er Heilsufrøðiliga Starvsstovan, sum umsitir Um-

hvørvislógina, og ikki Tollstovan.«

Og at ferðavinnan skal blandast inn í hetta málið, heldur Jákup Pauli Joensen heldur ikki vera neyðugt. Tað man ikki fara at koppa nøkrum vogni, sum útlandsk ferðafólk hava við sær heimanífrá.

»Hinvegin,« sigur Jákup Pauli Joensen, »Kann tað hava alstóran týðning fyrri okkara umdømi sum ferðamannaland, at ikki fyrsta uppfatanin, ferðafólk fáa av landi okkara er, at tað, tey hava við sær í viðförinum, verður tikið frá teimum, orsakað av eini tápuligari lóg. Eingin tekur dunkar frá fólki, sum koma til Danmarkar.«

Annars heldur Jákup Pauli Joensen, at dunkarnir nú eru so góðir, at einki sum helst er til hindurs fyrri, at vit kunnu forkoma teimum á skikkiligan og skilgøðan hátt, um bert vit høvdu eina pantskipan. Tað er einki til hindurs fyrri at smelta hesar tunnu aluminiumsdunkarnar, eisini her í Føroyum, heldur Jákup Pauli Joensen.

Ikki samdur

Kjartan Dam Joensen, yvirløggari er ikki samdur við Jákup Pauli Joensen, tá hesin sigur, at tað framvegis er innflutningsforboð galdandi fyrri sodavatnsdunkar.

»Gamla lógin lógin um einbrúkslót hevði fullkomnið innflutningsbann fyrri øl, mineralvatn og aðrar leskidrykkir í einbrúkslótum so sum dunkum og stubbafløskum. Tað bannið er nú

avtikið, og einasta avmarking er tann, sum tolllógin setir fyrri vörur, sum eru beinleiðis nevndar í hesi lóg. Tað vil siga øl, rúsdrekka, sigarettir, sukurvørur, radio og tilíkt. Men sodavatn er ikki nevnt. Einasta avmarking, har er galdandi, er tí, at tað ikki er loyvt at flyta inn tollfrítt sodavatn í dunkum fyrri meira enn 2.500 krónur. Ørðvís kann lógin ikki skiljast.«

Men yvirløggari er samdur við deildarleiðaranum í, at tað er als ikki uppgáva hjá tollvaldinum at ansa eftir umhvørvislógini.

»Tað hava vit ikki orku til. Vit hava ansað eftir, at eingir dunkar hava verið innfluttir, meðan fullkomnið innflutningsbann var. Nú er tað avtikið, og vit hava bara nøgdinar at ansa eftir. So einfalt er tað, og vit fara ikki at blanda okkum upp í annað.«

Jákup Pauli Joensen sigur, at hann tó kundi hugsað sær, at fyrri at verja umhvørvið, átti eisini at verið ásett ein ávís nøgd av sodavatnsdunkum í lógin. Teir eru ikki nevndir, viðgongur hann. Og Kjartan Joensen, yvirløggari, er púra samdur.